

บทที่ 4

กลุ่มสังคม

ศรพันธ์ อารทวัญญ์

กลุ่มสังคม มีความสำคัญมากในทางสังคมวิทยา นักสังคมวิทยาหลายๆ คน มีความเห็นว่า การศึกษาจากกลุ่มคน ก็คือ การศึกษาองค์การทางสังคม เพราะกลุ่ม หมายถึง แบบชนิดของการที่คนจำนวนหนึ่งมาอยู่รวมกันอย่างมีระเบียบ มีจุดมุ่งหมายบางอย่างร่วมกัน ตลอดจนมีการสร้างรูปแบบของพฤติกรรมร่วมกันด้วย เช่น Turner และ Killian นักสังคมวิทยาศึกษาจากกลุ่มในเทอมของ องค์การทางสังคม (social organization) ว่ามีการจัดระเบียบ มีโครงสร้าง มีรูปแบบของพฤติกรรม และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระเบียบแต่บางครั้งพฤติกรรมของคนเกิดการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้คาดไว้ล่วงหน้า ทำให้โครงการสร้างของกลุ่มขาดระเบียบได้ ซึ่งกลุ่มที่ขาดระเบียบเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้คาดล่วงหน้า เราเรียกว่า “ฝูงชน” (Turner & Killian : 1957, p.52)

ความหมาย “กลุ่ม” เป็นสิ่งกำกวม (concept) ที่นักสังคมวิทยาให้ความหมายต่างกันออกไป คือ

1) หมายถึง “คนจำนวนหนึ่งมาอยู่รวมกัน หรือกำลังรอคอยสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” ในความหมายนี้กลุ่มมีลักษณะเหมือนกับจำนวนรวม (aggregation)

2) หมายถึง “คนจำนวนหนึ่งที่มีลักษณะบางอย่างเหมือนกัน เช่น เพศเดียวกัน เป็นนักศึกษาเหมือนกัน เป็นเศรษฐีเหมือนกัน เป็นต้น” ในความหมายนี้กลุ่มจะมีลักษณะเหมือนกับจำแนกพวก (category)

3) หมายถึง “คนจำนวนหนึ่งซึ่งมีแบบแผนบางอย่างร่วมกัน และมีการกระทำโต้ตอบซึ่งกันและกัน เช่น ครอบครัว องค์การ เพื่อนบ้าน เป็นต้น”

4) ความหมายที่นิยมใช้ คือ กลุ่มสังคม หมายถึง กลุ่มคนจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความรู้สึกสำนึกเป็นพวกเดียวกัน และมีการกระทำโต้ตอบซึ่งกันและกัน

5) สรุป ความหมายของกลุ่มสังคม คือ กลุ่มคนที่มีใช้มีความใกล้ชิดกันทางร่างกายเท่านั้น แต่จะต้องมีการกระทำโต้ตอบซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กันตามสถานภาพและบทบาท มีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน มีความเชื่อในด้านคุณค่าร่วมกัน หรือ คล้ายคลึงกัน กลุ่มสังคม ได้แก่ ครอบครัว กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มประชาชนของประเทศ เป็นต้น (Horton & Hunt : 1976, P.148, 149)

6) คนจำนวนหนึ่งทีรอรธเมล์ไม่ใช่กลุ่มคน แต่กลายเป็นกลุ่มคนได้ เมื่อคนเหล่านั้นเริ่มมีการพูดกัน หรือมีการกระทำอื่นๆ ที่โต้ตอบซึ่งกันและกัน หรือการที่คนจำนวนหนึ่งมาเดินไปมาบนถนนเป็นจำนวนรวม แต่จะกลายเป็นกลุ่มคนได้เมื่อมีบางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้น ดึงดูดความสนใจของคน เช่น มีอุบัติเหตุ หรือมีการตะโกนโฆษณาบางอย่าง จะดึงดูดความสนใจของคนเดินถนนเข้าไปรวมล้อม ซึ่งกลุ่มคนประเภทนี้เราเรียกว่า ผู้ดู (audience)

ชนิดของกลุ่มสังคม

กลุ่มแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1) **กลุ่มปฐมภูมิ (primary group)** เป็นกลุ่มคนที่มีขนาดเล็ก การติดต่อทางสังคมใกล้ชิดสนิทสนม ผู้บัญญัติศัพท์คำว่า primary group คือ Charles H. Cooley นักสังคมวิทยาชาวอเมริกัน

ลักษณะสำคัญของกลุ่มแบบปฐมภูมิ คือ

ก. มีขนาดเล็ก ไม่เกิน 20-30 คน แต่บางครั้งหมู่บ้านชาวนาซึ่งมีขนาดประมาณ 200-300 คน ก็จัดว่าเป็นกลุ่มแบบปฐมภูมิได้ เพราะเขามีความใกล้ชิดสนิทสนมอยู่ด้วยกันมาตลอดชีวิต (Davis : 1969, p.293)

ข. มีการติดต่อใกล้ชิดและเป็นไปโดยตรง (face to face)

ค. ความสัมพันธ์สนิทสนม คู่กันเคย เป็นส่วนตัว (personal)

ง. มีการติดต่อเป็นระยะยาว

จ. กระทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ฉ. การตัดสินใจของกลุ่มใช้ความรู้สึก อารมณ์ มากกว่าเหตุผล

● ความสำคัญของกลุ่มแบบปฐมภูมิ

ก. เป็นกลุ่มๆ แรกที่มนุษย์เป็นสมาชิก คือ ครอบครัว

ข. เป็นกลุ่มที่ทำหน้าที่อบรมขัดเกลาทางสังคม (socialization) และพัฒนาบุคลิกภาพของคน เช่น ครอบครัว เพื่อนเล่น เพื่อนบ้าน

ค. เป็นกลุ่มที่สำคัญที่ส่งเสริมหรือต่อต้านการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ เช่น การพัฒนาชุมชนที่อยู่ห่างไกล การเข้าถึงกลุ่มปฐมภูมิสำคัญมาก เพราะชุมชนที่อยู่ห่างไกลมักจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนม และเจ้าอาวาสวัดในชุมชนมักจะเป็นบุคคลที่เคารพนับถือของชุมชน ดังนั้นผู้ที่เข้าไปเปลี่ยนแปลงจะต้องเข้าไปหาเจ้าอาวาสก่อน

ง. เป็นประโยชน์ในด้านการสร้างขวัญกำลังใจ เช่น ในสงครามโลกครั้งที่ 2 มีผู้วิจัยพบว่ากลุ่มแบบปฐมภูมิในกองทหารช่วยกระตุ้นให้ทหารมีขวัญกำลังใจในการต่อสู้มากขึ้น

กลุ่มปฐมภูมิแตกต่างจากกลุ่มประเภทอื่นๆ ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกมีลักษณะที่เรียกว่า Primary relationship ซึ่งประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ

1. สัมพันธ์กันในทุกด้าน เช่น พ่อแม่จะสัมพันธ์กับลูกในทุกด้าน ทั้งทางด้าน อารมณ์ และ ความรู้สึก

2. การติดต่อกันเป็นไปอย่างลึกซึ้ง โดยใช้ความรู้สึก บางครั้งไม่ได้ติดต่อโดยใช้คำพูด ซึ่งรูปแบบของการติดต่อบางครั้งมีอิทธิพลต่อความรู้สึก และความเชื่อของผู้ที่เป็นสมาชิก ในความสัมพันธ์แบบปฐมภูมินี้ยังมีการติดต่อกันลึกซึ้งมากเพียงใดก็ยิ่งทำให้บุคคลมีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่งมากเท่านั้น

3. สร้างความพึงพอใจแก่บุคคล เพราะความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิทำให้เกิดการพัฒนา ด้านบุคลิกภาพ ความมั่นคง และมีสุขภาพจิตดี

(Broom & Selznick : 1981, p.126-127)

2. กลุ่มแบบทุติยภูมิ (secondary group) เป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ การติดต่อทางสังคมห่างเหิน ระยะสั้น การติดต่อสัมพันธ์เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด หรือตามหน้าที่ ขาดความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขนาดความสนิทสนมคุ้นเคยเป็นส่วนตัว การติดต่อมุ่งให้ได้ประโยชน์มากกว่าความรู้สึกส่วนตัว ความคิดเห็นของกลุ่มมุ่งที่เหตุผล และเน้นด้านประสิทธิภาพ

กลุ่มแบบทุติยภูมิ แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ คือ

ก. กลุ่มสมาคม หรือองค์การ (association) เป็นกลุ่มที่สมาชิกมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุเป้าวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ เช่น สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย องค์การทหารผ่านศึก สมาคมพ่อค้าไทย เป็นต้น ซึ่งแต่ละสมาคม หรือองค์การ จะมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป แต่จะมีลักษณะบางอย่างร่วมกัน คือ การจัดรูปแบบของกลุ่มจะเป็นแบบทางการ (formal organization) ซึ่งมีลักษณะดังนี้คือ

- **มีการแบ่งงานกันทำ (division of labour)** ตามความสามารถเฉพาะสาขา เพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน

- **มีการมอบหมายอำนาจ (delegation of authority)**

- **มีสายการติดต่องาน (channel communication)** เป็นไปตามลำดับขั้นตอนไม่ก้าวข้ามข้ามหน้าข้ามตา

- **มีการประสานงาน (ordination)** เพื่อผลงานที่มีประสิทธิภาพ และอยู่ในระเบียบวินัย (Broom & Selznick : 1969, p.196)

ข. กลุ่มชาติพันธุ์ (ethnic groups) เป็นกลุ่มคนแบบทุติยภูมิประเภทหนึ่ง ซึ่งมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน มีประเพณี และวัฒนธรรมเหมือนกัน เช่น พวกชนกลุ่มน้อยต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างจากคนกลุ่มใหญ่ในแง่ เชื้อชาติ ประเพณี และวัฒนธรรม

ค. กลุ่มชนชั้น (social class) เป็นกลุ่มคนแบบหนึ่ง ซึ่งสมาชิกของชนชั้นมีบางสิ่งบางอย่างร่วมกัน เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ทัศนคติ ความเชื่อ พฤติกรรม เป็นต้น

3. กลุ่มอ้างอิง (reference group) หมายถึง กลุ่มคนที่เป็นแบบแผนของพฤติกรรม ซึ่งปัจจุบันมีความหมายกว้างขวางมาก กลุ่มอ้างอิงอาจจะเป็นอะไร หรือใครก็ได้ ที่เป็นแบบอย่างหรือแนวทางที่คนยึดถือเป็นหลักในการตัดสินใจ หรือ เป็นแนวทางในการแสดงออกถึงพฤติกรรม เช่น ความเป็นอยู่ของชนชั้นกลางก็เป็น กลุ่มอ้างอิงได้ เพราะว่าคนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าเป็นแบบอย่างที่ดีควรยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติ หรือพฤติกรรมของพวกเขาดีกว่าวัยรุ่น มักจะเลียนแบบมาจากดาราที่ชอบ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่เก่งกล้า ซึ่งคนๆ นั้นอาจจะมีพฤติกรรมที่ละเมิดบรรทัดฐานทางสังคมก็ได้ เช่น หัวหน้าใจ หรือหัวหน้าแก๊งวัยรุ่น นอกจากนี้กลุ่มอ้างอิง อาจจะเป็น สุภาพชน คำสอน วีรบุรุษ หรือภาพยนตร์ก็ได้ (บรรพต : 2520, p.185)

เปรียบเทียบกลุ่มปฐมภูมิ และทุติยภูมิ

ลักษณะโครงสร้าง	กระบวนการ	ตัวอย่างความสัมพันธ์	ตัวอย่างของกลุ่ม
กลุ่มปฐมภูมิ ความใกล้ชิดในแง่ร่างกาย มีจำนวนน้อย ความสัมพันธ์ยืนยาว ยึดบรรทัดฐานและ คุณค่าอันเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน	สัมพันธ์กันในทุกด้าน เป็นไปโดยธรรมชาติ การควบคุมทางสังคม แบบไม่เป็นทางการ พฤติกรรมเปิดเผย แสดงความรู้สึก อารมณ์	สามี-ภรรยา เพื่อนสนิท กลุ่มเพื่อนร่วมงาน ที่ใกล้ชิด พ่อแม่-ลูก	ครอบครัว เพื่อนเล่น กลุ่มผู้ร่วมงาน “gang”
กลุ่มทุติยภูมิ สมาชิกมีจำนวนมาก ยึดบรรทัดฐานและ คุณค่า ร่วมกันบางส่วน ยึดเป้าหมายในขอบเขต ที่จำกัด ติดต่อกันในระยะเวลาสั้น ไม่จำเป็นต้องอยู่ใกล้ชิดกัน	สัมพันธ์กันเฉพาะส่วน ติดต่อกันเป็นทางการ การควบคุมทางสังคม เป็นทางการ พฤติกรรมเป็นไปตาม เป้าหมายที่ตั้งไว้ (Hess : 1982, p. 89)	ครู-นักเรียน หัวหน้า-ลูกน้อง ผู้ดูแลเหนือกว่า - ผู้อยู่ใต้ปกครอง	โรงเรียน กองทัพ บริษัท สมาคมนักเรียนเก่า

สรุป กลุ่มปฐมภูมิ มักจะมีความหมายไปในทางที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์มากกว่าการหน้าที่ (function) คือ การติดต่อสัมพันธ์ หรือโต้ตอบซึ่งกันและกัน จะเน้นความรู้สึกส่วนตัวมากกว่า ตรงข้ามกับกลุ่มแบบทุติยภูมิซึ่งมักจะหมายถึงไปในแง่การหน้าที่ คือ การติดต่อสัมพันธ์กันนั้นให้ประโยชน์ หรือมีประสิทธิภาพมากน้อยแค่ไหน ดังนั้น อาจจะกล่าวได้ว่า กลุ่มปฐมภูมิเป็น

กลุ่มที่สมาชิกจะต้องทำตัวให้เหมาะสมโดยดูในแง่ความรู้สึกที่สัมพันธ์กัน (relationship-oriented) ส่วนกลุ่มแบบทฤษฎีภูมิ เป็นกลุ่มที่สมาชิกจะต้องทำตัวให้เหมาะสม โดยดูในแง่เป้าหมายวัตถุประสงค์ (goal-oriented) เพราะในกลุ่มแบบทฤษฎีภูมิ สมาชิกจะเป็นกลไกอันหนึ่งในอันที่จะให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เช่น พนักงานขายของหน้าร้าน แม้ว่าจะรู้สึกเบื่อหน่ายลูกค้า หรือปวดศีรษะก็ตาม ก็จะต้องทำตัวให้สุภาพ และร่าเริง เป็นต้น

ในสังคมปัจจุบันมีแนวโน้มว่ากลุ่มแบบทฤษฎีภูมิจะมีมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถทำลายกลุ่มปฐมภูมิลงได้ จากข้อเท็จจริงในสังคม พบว่า กลุ่มแบบปฐมภูมิยังมีความสำคัญอยู่ เพราะมนุษย์ยังคงต้องการความใกล้ชิดสนิทสนม ความซื่อสัตย์ใจ คนจะรู้สึกอ้างว้าง ว่างเหว และรู้สึกว่าปฏิบัติหน้าที่ไม่ดีเท่าที่ควรเมื่อขาดกลุ่มปฐมภูมิ ดังนั้น จะเห็นว่าประชากรส่วนใหญ่ยังคงอาศัยอยู่ในครอบครัวและในกลุ่มแบบทฤษฎีภูมิ โดยทั่วไปจะพบว่ามีกลุ่มปฐมภูมิแฝงอยู่เสมอ เช่น ในกองทัพ องค์กรการ บริษัท ชนชั้น หรือในชนกลุ่มน้อย เป็นต้น

กลุ่มเรา (in-group) และ กลุ่มเขา (out-group)

ในสังคมมีกลุ่มมากมาย ซึ่งเป็นทั้งกลุ่มเรา และกลุ่มเขา กลุ่มเราคือกลุ่มที่เรามีความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกับเรา (we-feeling) เช่น ครอบครัวเรา เพื่อนบ้านเรา เพื่อนจังหวัดเดียวกับเรา เพื่อนภาคเดียวกับเรา เพื่อนอาชีพเดียวกับเรา เชื้อชาติเดียวกับเรา เป็นต้น กลุ่มเขาคือกลุ่มที่ไม่ใช่พวกเรา กลุ่มแบบปฐมภูมิและทฤษฎีภูมิ เป็นกลุ่มเราได้ทั้งสิ้น เพราะเราสังกัดอยู่ในหลายๆ กลุ่ม ทั้งแบบปฐมภูมิ และทฤษฎีภูมิ

- 1) ลักษณะสำคัญของกลุ่มเรา คือ
  - ก. มีความรู้สึกผูกพัน และยึดเหนี่ยวระหว่างสมาชิก
  - ข. มีความซื่อสัตย์ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
  - ค. มีความรู้สึกเป็นมิตร

- 2) ลักษณะสำคัญของกลุ่มเขา คือ
  - ก. มีความรู้สึกห่างเหิน หลีกเลียง
  - ข. มีความรู้สึกมั่งร้าย ไม่รวมมือ
  - ค. มีความรู้สึกเป็นศัตรู

3) ในบางครั้งกลุ่มเขาและกลุ่มเราก็มีลักษณะเหลื่อมกัน (overlap) โดยเฉพาะในสังคมสมัยใหม่ เช่น สมาชิกของกลุ่มอาชีพ ซึ่งเป็นกลุ่มเรา แต่สมาชิกบางคนอาจจะนิยมพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม ดังนั้น ในขณะที่เดียวกัน ถ้าพิจารณาในแง่พรรคการเมือง คนที่นิยมฝ่ายตรงข้ามก็เป็นกลุ่มเขา, แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งกลุ่มเราและกลุ่มเขาก็มีความสำคัญเหมือนกัน เพราะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม

ระยะห่างทางสังคม (social distance)

ระยะห่างทางสังคม เป็นศัพท์ทางจิตวิทยาสังคม ผู้ตั้งศัพท์นี้คือ บอกาดัส (Bogardus) ระยะห่างทางสังคม เป็นการวัดระดับของความใกล้ชิด หรือการยอมรับ หรืออคติที่เรารู้สึกต่อกันคนอื่น ซึ่งระยะห่างทางสังคม นำมาใช้วัดความเป็นกลุ่มเรา กลุ่มเขาได้เป็นอย่างดี ระยะห่างทางสังคม แบ่งเป็น 2 ระดับคือ

1) ระดับแนวนอน (horizontal social distance) เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามภรรยา เพื่อน ญาติพี่น้อง หรือคนที่อยู่ในระดับเดียวกัน

2) ระดับแนวตั้ง (vertical social distance) เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก นายกับลูกน้อง โดยพิจารณาในแง่สูงต่ำ

(บรรพต : 2520, p. 181-182)

Geminchaft และ Gesellschaft

คำสองคำนี้เป็นสิ่งทับ (concept) ที่คล้ายคลึงกับความสัมพันธ์ของกลุ่มปฐมภูมิ และทุติยภูมิมาก ทั้งสองคำนี้ตั้งขึ้นโดยนักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ชื่อ Ferdinand Tonnies (Davis : 1969, p.289) Tonnies ให้ความหมายอย่างหยาบ ๆ ว่า **Gemeinschaft** ก็คือชุมชน (community) และ **Gesellschaft** ก็คือสังคม (society) ลักษณะความสัมพันธ์ที่สำคัญของ Gemeinschaft และ Gesellschaft เขียนเป็นกราฟได้ดังนี้คือ

Gemeinschaft	Gesellschaft
1. ใกล้ชิดตัวต่อตัว (personal)	ห่างเหินไม่สนิทสนม
2. การติดต่อเป็นแบบไม่เป็นทางการ	การติดต่อเป็นทางการ (formal)
3. ยึดมั่นในประเพณี	ขึ้นอยู่กับข้อตกลงผลประโยชน์

4. การตัดสินใจใช้ความรู้สึกและอารมณ์   ใช้เหตุผลเป็นหลัก
5. สัมพันธ์สนิทสนมในทุกเรื่อง   สัมพันธ์เฉพาะเรื่อง เฉพาะหน้าที่
- (Horton & Hunt : 1976 p.156)

ซึ่งถ้าดูในแง่ความสัมพันธ์แล้วจะเห็นได้ว่า Gemeinschaft คล้ายคลึงกับกลุ่มแบบปฐมภูมิมาก ตัวอย่างเช่น หมู่บ้านชาวนา (peasant village) หรือ ชุมชนในสมัยศักดินา (feudal community) ส่วน Gesellschaft คล้ายคลึงกับกลุ่มแบบทุติยภูมิมาก ตัวอย่างเช่น สังคมสมัยใหม่โดยทั่วไป

การศึกษาเรื่องกลุ่มคน ก็คือการศึกษาสังคมทั้งสังคมนั้นเอง เพราะศึกษาตั้งแต่ขนาดเล็กคือ ครอบครัว จนถึงขนาดใหญ่คือ ระดับประเทศ ระดับภูมิภาค ซึ่งการศึกษาจะศึกษาทั้งกลุ่มที่เป็นระเบียบและกลุ่มที่ขาดระเบียบ อันได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมร่วมต่าง ๆ เช่น ผุ้งชน มวลชน สาธารณชน ขบวนการทางสังคม เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรพต วีระชัย 2520 สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา (กรุงเทพฯ : รามคำแหง)

Broom, L and Selznick, p, 1969 *Sociology* (NY : Raw. Peterson and Co.,)

David, Kingsley. 1969 *Human Society* (NY : Mc Millan)

Horton B. Paul and Hunt L. Chester. 1976 *Sociology* (Kogakusha. McGraw-Hill)

Turner H. Ralph and Killian M Lewis. 1957 *Collective Behavior* (NJ : Prentice-Hall)

labor union (สหภาพแรงงาน)	โดยทั่วไปคือ การรวมกลุ่มสมาคม โดย หรือ เพื่อ คนงาน เพื่อว่าคนงานเหล่านั้นจะได้พยายามให้ได้ผลในการประเมินการควบคุมสภาพการทำงาน และค่าจ้างของตน การใช้เหมือนกับสหภาพการค้า (trade union) แต่ปัจจุบันนี้ใช้ทั่วไปเหมือนในศัพท์คำเดียวกัน สหภาพแรงงานก่อตั้งขึ้นโดยมีหน้าที่ประโยชน์เบื้องต้น เพื่อการแก้ไขในความไม่เท่าเทียมกันของอำนาจการต่อรองระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง
reference group (กลุ่มอ้างอิง)	เป็นมาตรฐานของคนต่าง ๆ ที่บุคคลหนึ่งเห็นว่ามาตรฐานนั้นตนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะที่จะใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินบางด้านที่สำคัญต่อชีวิตตน กลุ่มของคนนั้น ๆ บางครั้งจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ normative และ comparative ลักษณะแรกสร้างมาตรฐานทางพฤติกรรมและลักษณะหลังให้วิธีกระทำของตนเอง และจะเป็นทางลบเท่า ๆ กับทางบวก ตัวอย่างเช่น ในสังคมคนผิวขาว สร้างกลุ่มอ้างอิงทางลบสำหรับผู้สนับสนุนอำนาจคนผิวดำจำนวนมาก หรือคนผิวดำที่พยายามจะมีพฤติกรรมและมีวิถีการดำรงชีวิตตามแบบคนผิวขาว
sociometry (สังคมมิติ)	ในความหมายโดยทั่วไปที่สุดคือวิธีการที่ มอร์โน (J.L. Moreno) ใช้ในการวัดและอธิบายความสัมพันธ์ทางสังคม ความหมายเฉพาะได้แก่ 1. ในสังคมวิทยา จิตวิทยาสังคมเฉพาะด้านที่เน้นถึงการศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของกลุ่มเล็ก ๆ การศึกษาเช่นนี้ในขั้นแรกเน้นถึงการเลือกเพื่อนกลุ่มสมาชิกหนึ่ง ๆ 2. ในจิตวิทยา จิตวิทยาสังคมเฉพาะเน้นถึงการศึกษาของบุคคลในแง่ของการเลือกเพื่อนของเขาในสภาวะของกลุ่มเล็ก ๆ